

La valoro de kelkaj viroj hejme

Ĉio plej ofte komenciĝas bele. La amo pro la unua rigardo. Ĉiam pli oftaj renkontiĝoj. Ĉiam pli granda sopiro kaj fine la decido estadi kune por ĉiu tago kaj „trinki la mielon de geedziĝo” senĉese. La amo ja estas la plej grava kaj la ceteraj aferoj tute ne – ni pensis tiam, ĉu ne? Nulo da prudento – pura amo.

Pasis jaroj, la amo daŭras, sed LI orientiĝas, ke lia valoro kvazaŭ malgrandiĝis. ŜI verdire plu dividas kun LI la kuŝejon, sed ankaŭ de tempo al tempo postulas iun ŝanĝon en sia ĉirkaŭaĵo: ja aldonindas kelkaj novaj roboj en la ŝranko, nova paro da ŝuoj, de tempo al tempo necesas renovigo de la loĝejo, novaj mebloj, la aŭtomobilo ankaŭ jam estas ne tro belaspekta. LI aŭdas de ŜI ankaŭ, ke jen najbaroj revenis el ekzotika vojaĝo, iuj foraj parencoj ŝanĝis sian loĝejon kaj similajn ekzemplojn ŜI facile trovas.

Aŭskultante senĉese tiaĵojn LI nature opinias, ke tutcerte lia valoro mal-kreskas. Verdire sen multaj menciitaj „variaĵoj” ILI povas travivi kaj plej ofte eĉ tute normale vivi. Tamen iel tiel estas, ke kiam LI metos sur la tablon kelkajn konkretajn monpapirojn, aperas rideto kaj la okuloj de ŜI ekbrilas. Kion sentas ILI ambaŭ tiam? Kontenton, kompreneble. Lia valoro denove kreskas, okazas eĉ vespera premio en la lito... Tia estas la vivo, vi ne povas nei, ĉu ne?

Sopiroj al novaj objektoj, al novaj interesaj travivaĵoj, volo imponi kaj ravi aliajn, elvoki ies admiron, eĉ envieton. Tia subkonscia rivalado. Ĉio, kio estas videbla de ekstere, valoras preskaŭ pli ol la tuta hejma laboro farata de LI tiel diligente preskaŭ ĉiutage. Povi aĉeti ion, signifas multe, dum ŝpari...? Kiu rimarkos viajn ŝparaĵojn? Stranga afero, sed ...

... sed ĉu vi imagas, kiom vi devus pagi al t.n. „fakuloj” por riparitaj malŝaltiloj, elektroinstaladoj, malŝtopitaj tuboj kaj lavaboj, ŝanĝitaj valvoj de kranoj, kiuj likis kaj gutis nokte, refunkciigitaj bukloj, laviloj kaj glaciŝrankoj, lampoj, likanta tegmento, masonlaboroj, farbado de muroj, metitaj sur plankoj kaheloj aŭ lignaj platoj kaj multaj, multaj aliaj hejmlaboroj? Vi certe ne scias, dum povus montriĝi, ke kolektiĝus impona monsumo.

Do karaj sinjorinoj, se vi havas tian „fakulon” ĉe vi, aprecu lian laboremon. Kaj se vi, estimataj sinjoroj, mem estas tiaj „talentuloj”, kiuj ne sidadas antaŭ televidilo ĉiutage kun botelo da biero pro enuado, sed diligente kaj lerte zorgas pri senproblema funkciado de viaj loĝejoj aŭ domoj, konu vian valoron! .Aplaŭdojn al vi!

El retradio Andrzej Bach

La ĉarma 150-jara knabineto

En julio 2015 oni celebros la verkon "Alicio en Mirlando", 150 jarojn post ĝia publikigo. Ne estas banala atingo, ke verko por infanoj plu ravas kaj allogas legantojn ĉiuaĝajn, post tiom longa tempo, kaj fariĝis senkontesta klasikaĵo.

La aŭtoro, la angla religiulo Charles Lutwidge Dodgson, naskiĝis en la jaro 1832 kaj alprenis la plumnomon Lewis Carroll. Li estis timema, balbutema profesoro de matematiko en la Oksforda Universitato; liajn lekciojn oni

konsideris "enuigaj". Sed lia literaturaĵo definitive markis la imagon de sinsekvaj generacioj per fantazio kaj dubsencaj rakontoj, en kiuj ne mankis iaspeca logiko de ludoj, enigmoj kaj paradoksoj. Lude li manipulis logikajn rezonojn kaj lingvajn konstruojn.

Carroll amis infanojn. Sian ĉefverkon li produktis dum ŝipveturo laŭ la rivero Tamizo, por distri tri knabinojn, idojn de kunveturanta profesoro. Unu el tiuj knabinoj nomiĝis Alico, kaj ŝi tiel entuziasmiĝis pro la rakonto, ke ŝi petegis la rakontanton, ke el tio fariĝu libro. Tiel estiĝis la unua versio de la klasikaĵo. La unua manuskripto venis en la manojn de fama tiutempa verkisto, kiu legis ĝin al siaj propraj filoj kaj instigis la aŭtoron publikigi la verkon. Carroll aldonis pliajn epizodojn al la originalo kaj en 1865 aperis la unua eldono, duoble pli ampleksa ol la ŝipvetura komenca originalo.

Post kelkaj jaroj, li verkis daŭrigajn rakontojn: Alico trans la spegulo. Li verkis ankaŭ poemojn, rakontojn kaj unu plian romanon 'Silvia kaj Bruno'.

"Alico en Mirlando" ne sekvis la tradicion de infanfabeloj, kiuj ĉiam finiĝis per moralinstruo. Ĝi situas en la kampo de logiko kaj semantiko. Per poezieca lingvaĵo ĝi starigas vortludojn, kiuj mirigas kaj plezurigas: tiusence ĝi konstruas duoblan Mirlandon – en la aventuro mem kaj en la lingvo. Eble unuafoje verkisto prezentis surrealismen al infanoj: en la mondo de Alico, "preskaŭ nenio estas neebla". La historio komenciĝas per sceno, en kiu Alico dormeme sidas en ĝardeno kaj preterpasas kuniklo. Ĉi tiu zorgeme konsultas sian horloĝon kaj urĝas enveni sian truon kaj Alico postkuras ĝin. En la subtera mondo, post longa falo, komenciĝas sinsekvo de surprizoj.

Kurioze, ke aperis du tradukoj de "Alico en Mirlando" al Esperanto. La unuan faris Elfric Leofwin Kearney kaj publikigis Brita Esperanto-Asocio, en 1910 (reeldono post revizio en 2009). La duan faris Donald Broadribb, kaj oni eldonis en 1996 kaj 1998 (ĉi tiun lastan fare de eldonejo 'Sezonoj'). Ĉi tiu multeco de la eldonoj certe indikas, ke ĝi estas nemalhavebla libro sur niaj bretoj.

Paŭlo S.Viana